

առարկաներ կը կլլեն, կը տեսնենք թէ ինչ-քան բազմաթիւ են այդ միւլթէօզներուն «թրօմաթիք» խոցերուն պատճառները: Եթէ խորհինք որ, կը կրկնենք, յաճախ չափազանց բարակ էփիթէլիոմ մը կը բաժնէ բերանային խոռոչը (cavité) աճաւոր միքրոպները պարունակող ջրային բջիջներէն, պիտի ընդունինք թէ այդպիսի բաժանում մը, թէեւ ուշադիր քննութենէ մը կը վրիպի եւ պարզ աչքով անտեսանելի է, կրնայ միքրոպներուն թոյլ տալ դուրս ելլել ու լորձոնքը վարակել:

Այս առեւանդներուն շնորհիւ, կ'ըմբռնենք որ լորձոնքին ժահրոտութիւնը մէկ վայրկեանէն միւսը կարենայ մեծ համեմատութիւններով տարբեր չափ ունենալ: Կ'ըմբռնենք թէ ինչո՞ւ կատարած շունչ մը խածուած մէկէ աւելի անհատներու մէջէն, ոմանք կատաղութենէ բռնուին եւ միւսները անփնաս մնան: Ամէն ինչ այս խորհրդին մէջ կախում ունի երկու գործօններէ. — 1. Զրգային բջիջները՝ միշտ միքրոպալից, 2. Վիճակը լորձաթաղանթին որուն մէջ կը պարփակուին ջրային կեղրոնները:

Լորձոնքը ժահրոտ չէ եթէ բերնին ու լեզուին միւլթէօզները կատարելապէս անեղծ են՝ առանց ոեւէ ճեղքորտութի, առանց ամենափոքր ճաթոտութի: Որովհետեւ միւլթէօզին մէկ խոցին միջոցով է որ կատաղութեան միքրոպը խածուածքի վէրքին մէջ կը մտնէ, եւ այդ պատահականութիւնը դժբախտաբար յաճախադէպ է կատարած շուններուն մօտ (1):

(1) Comptes-rendus hebdomadaires des Séances de l'Académie des Sciences, Tome 183me, juillet - décembre 1926, page 1357—1359. Paris, Gautier - Villars et Cie., imprimeurs—libraires, 1. 26.

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

ԿԱՏԱՂՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ԽՈՐՀՐԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՁ

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒՄ ԾԱՌԻՆ

Պարոննէր,

Ծանօթութիւնը շրջածրային (périphérique) ջրային կեղրոններուն որ ենթամաշկի (derme) «քորիօն»-ին մէջ տարածուած են՝ պարուրող բջիջներէն շատ քիչ հետո, այս ծանօթութիւնը կ'ըսենք՝ շատ կարեւոր է եւ ընդհանուր տարողութիւն մը ունի: Կրնանք մենք մեզի հարցընել թէ ջրային դրութեան ինչ ինչ ժահրոտ (virulentes) հիւանդութեանց մէջ, արտահոսումներ (sécrétions) չկա՞ն որ մակարոյծներով լեցուն շրջածրային ջրային բջիջներէն ախտավարակուած ըլլան: Նոյնքան հաւանական է որ այդ հիւանդութեանց փոխանցումը վարակուած ենթականերէն առողջ անհատներուն՝ տեղի կ'ունենայ նմանօրինակ բայց ներհակ մեքանիզմով մը: Այդ պարագային, շրջածրային ջրոններու վարակումը հիւանդութեան առաջին հանգրուանը պէտք է համարել, եւ վարակման ընդհանրացումը պէտք է արդիւնքը նկատել շրջածրային բջիջներուն եւ կեղրոնական ջրային դրութեան բջիջներուն միջեւ աստիճանաբար շարուած ջրոններուն մէջ ախտին տարածուելուն:

Հոս կանգ կ'առնեմ, պարոններ, վարկածներ, նոյն իսկ արտառոց, կրնան շահեկան աշխատութեանց պատճառ դառնալ եւ նոր իրողութեանց յայտնագործման նպատակ: Որոնողներուն համար ճամբան բացուած է:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՄԱՆՈՒԼԷԱՆ

25 Ապրիլ 1927